

ВПЛИВ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ КРАЇН ЄВРОПИ НА РОЗВИТОК СТАРТАП-ЦЕНТРІВ В УКРАЇНІ

У сучасному світі молодіжну політику можна розглядати як інноваційну діяльність уряду будь-якої країни. Молодіжна політика – це принципово новий метод роботи, який не базується на використанні існуючих організаційних правил і рамок

З усіх європейських країн своїми досягненнями в молодіжній політиці виділяються чотири: Німеччина, Франція, Великобританія, Швеція. Незважаючи на схожість форм і методів роботи, в національних концепціях молодіжної політики зазначених країн можна умовно виділити дві стратегії: перша заснована на провідній ролі держави у сфері молодіжної політики, друга – на паритеті держави та структур громадянського суспільства у сфері молодіжної політики [1].

Молодіжна політика може мати комплексний характер як у Великобританії, тобто включати величезну кількість областей та сфер життєдіяльності людини. Деякі труднощі в здійсненні молодіжної політики в цій країні можуть представляти різні підходи щодо вікових категорій. Якщо в Північній Ірландії віковий ліміт визначається двадцяти п'ятьма роками, то в Англії верхнім порогом є дев'ятнадцять років. Більшість юних громадян Великобританії залучені в різні спілки та організації, такі як, наприклад, скаути.

Що стосується Швеції, тут можна виділити кожен сферу окремо й охарактеризувати діяльність держави у сфері молодіжної політики. Наприклад, у сфері освіти слід вказати на такі позитивні явища як безкоштовна середня й вища освіта, відкрита система освіти та широкі можливості впливу студентів на систему освіти. Можливість для студентів Швеції навчатися в інших країнах слід виділити особливо, оскільки це впливає на систему освіти й досвід роботи молодого фахівця тільки з позитивного боку. Державна молодіжна політика Швеції ґрунтується на особливій ролі держави, регламентації законом заходів підтримки молодих людей і молодіжних організацій [2].

Практика розвинених країн показує, що ключовою точкою зростання економіки держави є сектор малого та середнього бізнесу. Саме цьому сектору економіки відводиться сьогодні головна роль в процесі формування середнього класу, здатного стати надійною опорою українського суспільства. Необхідним стратегічним ресурсом для розвитку малого та середнього бізнесу є молодіжне підприємництво, яке, крім того, сприяє професійній та особистісній самореалізації молодих людей,

зміцненню їх матеріального становища та рішенню проблеми трудової зайнятості.

Аналіз зарубіжного досвіду та вітчизняної практики розвитку молодіжного підприємництва дозволяє стверджувати, що ключову роль у підтримці молодих підприємців повинні зіграти три взаємодіючі сили: держава; бізнес; університети.

На сприяння розвитку молодіжного бізнесу в процесі взаємодії держави, бізнесу та університетів спрямовано проект «Створення мережі міжуніверситетських Start-Up центрів для підтримки та просування студентських інноваційних проектів» (SUCSID).

Проект SUCSID реалізується в межах програми Tempus IV Європейського Союзу та розрахований на три роки [3].

В проект залучено європейські та українські університети, партнерами проекту з боку державних органів влади є міністерства освіти. Сильною складовою проекту є залучення до консорціуму бізнес-інкубаторів європейських країн, асоціації IT-компаній «Інформаційні технології України», компаній, які займаються просуванням та підтримкою інновацій. Таким чином, принцип взаємодії «держава - бізнес - університети» був основоположним ще на етапі планування проекту та створення консорціуму.

Крім того, на етапі реалізації проекту партнерська мережа постійно збільшується саме за рахунок залучення представників органів влади (зокрема муніципальної влади), громадських організацій та бізнес-структур, зацікавлених в підтримці студентського інноваційного підприємництва.

Головною метою проекту є розвиток інноваційної та підприємницької діяльності в країнах-партнерах шляхом підвищення креативності, конкурентоспроможності та здатності до працевлаштування випускників університетів і розширення співпраці між університетами, інноваційними та інвестиційними компаніями для комерціалізації знань. Це буде досягнуто шляхом створення трикутника знань освіта-дослідження-інновації з акцентом на особистісно-орієнтовану структуру, засновану на інноваціях та підприємстві.

Крім того, цілями проекту є:

- створення міжуніверситетських регіональних Start-Up центрів та інтерактивної мережі співпраці між членами консорціуму на основі міжнародного академічного і професійного досвіду в якості

платформи для реалізації інноваційних ідей і технологій;

- модернізація навчальних планів студентів, шляхом розробки методології, змісту та навчальних матеріалів з дисциплін, які підвищують креативність та формують компетентності з розвитку, презентації та просування інновацій;

- створення в країнах-партнерах системи навчання для підготовки та перепідготовки тренерів, а також для слухачів програм з перепідготовки кадрів в галузі розвитку інновацій.

Серед основних бізнес-інкубаторів підтримки студентських стартапів виділимо:

1. м. Ліон (Франція) - бізнес-інкубатор CREALYS і «Nursery» CARCO;

2. м. Лісабон (Португалія) - бізнес-інкубатор DNA Cascais, Start-up центр Startup Lisboa та бізнесінкубатор в складі науково-технологічного парку Tagus Park, де представлено модель організації навчальної роботи зі школярами, студентами, підприємцями, методами організації командної роботи над стартап-проектами, створено комунікаційний майданчик для взаємодії учасників і партнерів Start-up центру та надання допомоги в пошуку бізнес-партнерів;

3. регіон Тампере (Фінляндія), а саме інкубаторів TUT Talli, EDUTECH, Konela, Demola, New Factory, Ensimetri, де запроваджені програми Demola та Protomo. На колишніх заводських площах New Factory створені майданчики для реалізації програм (проектів) Demola, Protomo, Suuntamo, Startup Stairs, які допомагають студентам, підприємцям і новаторам реалізувати свої ідеї на практиці й дозволяють залучити студентів вишів у стартап-проекти, а також сприяти в отриманні кредитів на розробку власних проектів.

Узагальнення досвіду європейських партнерів щодо підтримки молодіжного підприємництва та створення й управління Start-up центрами, дає можливість проекту SUCSID сформулювати такі задачі регіональних Startup-центрів в країнах-партнерах [2]:

- організація процесу навчання студентів університету та забезпечення підготовки навчально-методичних матеріалів;

- підбір тренерів, консультантів і розробників навчально-методичних матеріалів;

- надання площ і ресурсів для спільної роботи студентів і молодих підприємців;

- організація персональних консультацій (очних і дистанційних) для студентів і слухачів;

- організація комунікаційного майданчика для взаємодії учасників і партнерів StartUp-центру та надання допомоги в пошуку бізнес-партнерів;

- проведення оцінки, ревізії, crash-тестів бізнес-ідей студентів і слухачів;

- організація заходів з обміну практичним досвідом між підприємцями та студентами;

- просування ідей підприємництва в молодіжному середовищі та проведення медіа та промо акцій для підтримки стартап-руху;

- створення та підтримка міжнародної мережі для взаємодії між Start-up центрами, бізнес інкубаторами, академічними партнерами;

- надання методичної та практичної допомоги в розробці бізнес-планів та презентацій бізнес-ідей;

- забезпечення інформаційної підтримки стартап-проектів на міжнародному та регіональному рівні.

Кращі стартапи, які після кількох місяців розробки пройдуть фінальний відбір, будуть представлені потенційним інвесторам. Важливо, що участь в проекті для стартаперів є повністю безкоштовною, адже цільовою аудиторією є, перш за все, студенти та випускники університетів і коледжів, а також підприємці-початківці. Залучення такої кількості різнопланових партнерів дає можливість організувати в межах проекту не тільки практично-орієнтовані тренінги та майстер-класи, але й забезпечити якісний експертний відбір стартап-ідей, надати командам досвідчених менторів, запропонувати консультації експертів та надати можливість презентації проектів потенційним інвесторам.

Отже, за результатами таких тренінгів університети розробляють та впроваджують в навчальний процес навчальні матеріали з дисциплін, що формують у студентів інноваційне мислення та підприємницькі навички. Причому, в процес розробки дисциплін залучаються не лише викладачі вишів, але й експерти від бізнес-структур, що дозволяє зробити навчальні матеріали максимально практично-орієнтованими та адекватними потребам сучасного бізнесу. Завдяки Start-up центру «First Capital» в Україні з'явилась можливість створення й розвитку екосистеми молодіжного інноваційного підприємництва.

Досягнуті на цей час результати проекту SUCSID дозволяють зробити висновки, про те, що співробітництво між університетами, державними структурами, громадськими організаціями та бізнесом дозволяє налагоджувати та реалізовувати ефективні механізми підтримки молодіжного інноваційного підприємництва за рахунок синергетичних ефектів, що досягаються в ході такої взаємодії. Крім того, лише на базі такого співробітництва можна створити умови для сталого розвитку міжуніверситетських Start-up центрів та популяризації молодіжного підприємництва.

Література

- 1 Офіційний портал ООН, раздел «молодежь» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/development/progareas/global/you th.shtml>

2. Стартап-центр «FIRST CAPITAL». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fcapital.biz>.

3. SUCSID – TEMPUS Cross Regional Joint Project. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sucsids.competence.in.ua>.